

Фінансовий аспект включає управління фінансовими ризиками та використання фінансових інструментів для забезпечення стабільності та зростання. Оцінка фінансових ризиків, диверсифікація інвестицій та застосування ефективних фінансових стратегій є ключовими факторами успіху. Маркетингові стратегії повинні бути диференційовані та враховувати культурні та економічні відмінності різних регіонів для привертання та утримання клієнтів у країнах СЕП. Використання інновацій та цифрових технологій у всіх аспектах бізнесу дозволяє створювати конкурентні переваги та забезпечує стійке зростання на європейському ринку.

Отже, інтеграція до Європейського економічного простору вимагає комплексного підходу до стратегічного менеджменту та маркетингу для досягнення успіху і сталого розвитку в глобальному бізнес-середовищі.

Інформаційні джерела

1. Азізов О. Аналіз і прогноз маркетингових стратегій та PR в умовах пандемії коронавірусу. *Університетські наукові записки*. 2020. № 3-4 (75-76). С. 101-108.

2. Квятко Т.М., Мандич О.В., Севідова І.О., Бабко Н.М., Романюк І.А., Вітковський Ю.П., Микитась А.В. Маркетингові дослідження: навч. посіб. Харків : ХНТУСГ, 2020. 163 с.

3. Мандич О.В. Удосконалення рекламних та маркетингових продуктів для розвитку підприємств сільського зеленого туризму. Боголібські читання: матер. І Всеукр. конф., 18 вересня 2020 р., Переяслав : ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2020. С. 200-201.

КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ЯК МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Свистун А.М., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц **Л.В. Шовкун-Заблоцька**
Державний біотехнологічний університет

Агробізнес в Україні є одним з рушіїв стабільного функціонування та подальшого економічного й соціального розвитку, гарантією надійного збереження продовольчої безпеки держави. Успішність та ефективність цього важливого сектору суспільного виробництва залежить від багатьох чинників, зокрема від впровадження новітніх наукових розробок – інновацій – у сферу

господарювання відповідного сільськогосподарського товаровиробника[2,с.18].

Найбільш поширеним методом інтеграції виробництва в період реформ в Україні є поглинання підприємствами, що більш ефективно працюють, менш ефективно працюючих, головним чином, через процедуру їх банкрутства. Даний метод призводить не тільки до зниження темпів інтеграції, відволікання фінансових ресурсів з інвестиційного процесу, а й у тій чи іншій мірі до руйнування продуктивних сил суспільства. Як правило, відбувається припинення виробничої діяльності підприємства – банкрута, якому передують скорочення робочих місць, розпродаж наявних матеріальних запасів, технологічного обладнання та інших засобів виробництва. Це дозволяє тимчасово пом'якшити фінансові труднощі підприємств, що неефективно працюють. Однак цей процес зазвичай закінчується процедурою банкрутства на пізнішій стадії – при значному зменшенні активів підприємства та меншій кількості кваліфікованих кадрів. Менш болісно проходять інтеграційні процеси через злиття. Однак і тут негативні наслідки мають місце, хоч і не в таких руйнівних масштабах.

Однак для реалізації цієї передумови вкрай важливо змінити державну стратегію управління агропромисловим комплексом насамперед у питаннях розвитку інтеграційних процесів в аграрній сфері. Необхідно від інтеграції на основі поглинання та злиття перейти до інтеграції на основі кластеризації підприємств.

Слід зазначити, що альтернативний метод інтеграції виробництва, саме - кластеризація, має, як свідчить досвід економічно розвинених країн, очевидні переваги. Стимулювання процесу утворення кластерів не лише прискорює та здешевлює здійснення заходів щодо інтеграції виробництва, але й значною мірою запобігає руйнуванню продуктивних сил суспільства, що супроводжує процес інтеграції на основі поглинання та злиття. Тому цілком правомірна постановка питання про зміну пріоритетів у розвитку інтеграційних процесів з методів поглинання та злиття на кластеризацію. Це вкрай актуально для аграрного сектору економіки [2,с.122].

Тобто кластери виступають не так альтернативою створення «великих приватних компаній», як гнучкішим методом, що залучає у процес відновлення та розвитку інтеграційних утворень виробників агропромислової продукції всіх форм господарювання.

Інноваційну частину кластера складають сфера освіти та науки, де протікають найскладніші процеси та сфера створення дослідних зразків, а також організації дрібносерійного та серійного виробництва. Спільно ці дві сфери становлять інноваційну частину кластера.

Частково інноваційні процеси у сфері створення дослідних зразків та організації дрібносерійного та серійного виробництва протікають у рамках виробничо-фінансової діяльності великих суб'єктів господарювання. У той самий час, враховуючи складність і різноманітність зазначених процесів, вони, зазвичай, протікають у автономному режимі. При цьому у сфері освіти та науки формуються знання та їх використання для створення наукових відкриттів та винаходів. Враховуючи тривалість окупності вкладень у цю сферу, вона зазвичай фінансується за рахунок державного бюджету.

Однак, в силу найрізноманітніших причин, основну частку виконуваних функцій в інноваційній сфері стали здійснювати дрібні суб'єкти господарювання, тобто представники малого бізнесу. Серед причин життєстійкості дрібного бізнесу в інноваційній сфері можна виділити такі:

- небажання представників великого бізнесу займати вказану нішу через високу частку ризику;

- унікальність наукових винаходів, що дозволяє використовувати їх результати в різних галузях виробництва.

- У світовій практиці склалися різноманітні форми стимулювання діяльності малих інноваційних підприємств:

- пряме фінансування (субсидії, позики), які досягають 50% витрат на створення нової продукції та технологій (Франція, США та інші країни);

- надання позичок, у тому числі без виплати відсотків (Швеція);

- цільові дотації на науково-дослідні розробки (практично у всіх розвинених країнах);

- створення фондів впровадження інновацій з урахуванням можливого комерційного ризику (Великобританія, Німеччина, Франція, Швейцарія, Нідерланди);

- безоплатні позички, досягають 50% витрат за використання нововведень (Німеччина);

- зниження державних мит для індивідуальних винахідників (Австрія, Німеччина, США та ін);

- відстрочення сплати мит або звільнення від них, якщо винахід стосується економії енергії (Австрія).

У США багато уваги приділяється створенню національної мережі центрів впровадження промислових технологій на базі університетів. Від цього заходу особливо виграє малий бізнес, який отримує доступ до сучасних технологій. Широке поширення знайшли різні кооперативні форми організації інноваційної творчості - від змішаного капіталу, та поділу ризиків до спільного використання дорогого обладнання. Завдання формування та зміцнення регіональних

інноваційних кластерів виділено США серед найважливіших національних пріоритетів. Особлива увага приділяється визначенню та підтримці тих інновацій, які забезпечують довготривалий розвиток бізнесу.

Державне стимулювання інноваційно-інтеграційної діяльності забезпечує виникнення «нових комбінацій» та непрямим чином підтримує їх, особливо у сфері освіти та науково-дослідних робіт, а також за допомогою впроваджувальних посередницьких центрів. З його допомогою підприємства та організації із суміжних галузей економіки здійснюють розробку та впровадження нових технологій та товарів на основі співробітництва. Багато країн - як економічно розвинені, так і ті, що формують ринкову економіку - активно використовують кластерний підхід у створенні та регулюванні своїх національних інноваційних програм. Велика роль організації співробітництва у кластерах відводиться органам управління на національному і регіональному рівнях.

Інформаційні джерела

1. Корнієнко Г. С. Аграрні інновації як чинник становлення національного агробізнесу. Право та інновації № 3 (31) 2020 с. 18-23

URL:<https://www.pti.org.ua>

2. Акімова Н.С., Наумова Т.А. Агропромислові кластери, як середовище інноваційного розвитку підприємств. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 28–29 вересня 2023 р. Київ – Оброшине, 2023. 305 с. URL:<https://dns.gb.com.ua>

АДАПТАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ДОСВІД КОМПАНІЇ «ЕУ»

Свідерська А.В., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.Є. Мещеряков**
Державний біотехнологічний університет

В теперішній час для підвищення конкурентоздатності підприємств особливого значення набуває впровадження європейських стандартів у свою діяльність. З цією метою досліджувана нами компанія «ЕУ» здійснює стратегічне перепрофілювання, приділяючи основну увагу на перепрофілювання своїх стратегій та підходів до управління з орієнтацією на відповідність вимогам європейських